

ЗА АВТОРИТЕ / ABOUT THE AUTHORS

АЛЕКСАНДРОВА, Татяна – доктор. Доцент в Секцията за съвременен български език към Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Работи в областта на историята на новобългарския книжовен език, граматиката и езиковата култура. Автор е на изследванията: *За така наречената диалектна основа на новобългарския книжовен език* (2000); *Семантика на минали страдателни причастия от непреходни глаголи в българския език* (2003); *Българският книжовен език като националноидентификационен проект през Възраждането* (2008). Съавтор е в *Правопис и пунктуация на българския език. Основни правила* (2011); *Обратния речник на българския език* (2011); *Официалния правописен речник на българския език* (2012); *Официалния правописен речник на българския език. Глаголи* (2016).

АЛЕКСОВА, Красимира – доктор на филологическите науки. Професор в Катедрата по български език на Факултета по славянски филологии към Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Научните ѝ интереси са в областта на морфологията, езиковата типология, социолингвистиката и социалната психология на езика. Основни трудове: *Езикът и семейството. (Към методиката за проучване на речта в микрообщностите)* (2000); *Адмиративът в съвременния български език* (2003); *Социолингвистична перцепция, езикови нагласи и социална идентификация по речта* (2016).

АНАСТАСОВА, Мария – доктор. Главен асистент в катедра „Английска филология“, Филологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Научните ѝ интереси са в областта на диахронната лингвистика, езиковата типология, съпоставителното езиковедство, морфологията, теорията на превода. Основни публикации: *English -able/-ible Adjectives and Their Counterparts in Bulgarian* (2017), *Contrastive Analysis of the English Past Participle and the Bulgarian Past Passive Participle* (2017), *Глаголът съм в старобългарски и староанглийски език – лексикални и граматични особености* (2021). В съавторство: *Синергетичен подход към най-старите библейски текстове и техните преводи (Тора, Септуагинта и Вулгата)* (2020), *Съпоставка между показателните местоимения в самостоятелна употреба в старобългарски и в староанглийски език* (2020), *Функции на старобългарското местоимение тѣ в глаголна група и съответствията му в староанглийски* (2022).

БУРОВ, Стоян – доктор на филологическите науки. Член-кореспондент на Българската академия на науките. Емеритус професор при Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Работи в областта на българската граматика, езиковата култура и лингвистичната прагматика, както и в областта на лингвистичната историография, лексикографията и обучението по български език като роден и чужд език. По-важни трудове: монографии – *Познанието в езика на българите* (2004); *Исследования по граматике современного болгарского языка* (2016); *Studia Grammatica Bulgarica* (2019); *От наследството на Българското книжовно дружество до съвременната българска лингвистика* (2021); *Лингвистични хоризонти* (2021).

БЪРКАЛОВА, Петя – доктор. Доцент в Катедрата по български език при Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Работи в областта на синтаксиса на съвременния български език, съпоставителното славянско езикознание и теоретичната лингвистика. Изследва българската синтактична традиция и смяната на теоретичните парадигми в българското езикознание. От 2002 до 2006 г. е лектор по български език, литература и култура в Института за славистични и източноевропейски изследвания при Философския факултет на Карловия университет в Прага. Носител е на грамота и Почетен знак „Златен век“ – печат на цар Симеон Велики за популяризиране на българската култура. Автор е на книгите *Българският синтаксис – познат и непознат* (три издания – 1997, 2011, 2018); *Bulgarian grammar. Morphology and syntax* (2011).

ВИДРАЛСКА, Милена – доктор. Асистент в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Научните ѝ интереси са в областта на морфологията на съвременния български език и функционално-семантичната граматика. По-важни публикации: *Същността на категорията лице при местоименията* (2022); *Връзката между лексикално-граматичните характеристики транзитивност~интранзитивност и категорията залог в съвременния български език* (2021); *Статут на конструкцията глагол + се/си при изразяване на категорията залог в съвременния български език* (2020).

ДЕРЖАНСКИ, Иван – доктор. Доцент в секция „Математическа лингвистика“ към Института по математика и информатика при Българската академия на науките. Автор и съавтор на статии в областта на семантиката, синтаксиса, оценъчната морфология и етнолингвистиката: *A Bilingual Lexicosemantic Network of Bread Based on a Parallel Corpus*; *Адекватните и адвербиалните деминутиви в български и украински език*; *Лагонимическая лексика: болгарско-украинские паралели*; „*Аз съм ти сестра*“: *Олга и Женья, изгубени в превода*; *Защо „в нито един момент“, но „нито за един миг“?*; *За строежа и разволя на предложните групи с отрицателни частици*; *Мечка и Медведь, български и руски стереотипи*; *Думите за време в българския и украинския език (върху материал от паралелни текстове)* и др.

ДЖЕЛЪОВА, Антоанета – доктор. Доцент в Катедра по общо езиковедие и история на българския език, Филологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Занимава се с диахронна лингвистика, езикова типология, теория на превода, съпоставително езиковедие, текстология, лингвистична синергетика. Основни трудове: монографии – *Думите. Правописни правила и особености в съвременния български книжовен език. Първа част* (2006), *Старобългарски език. Морфология* (2019); публикации – *Човекът и Вселената и синергетичният подход в лингвистиката* (2016). В съавторство: *Поп-Йоанова преправка на „История славянобългарска“ (Змеево, 1830, по Йоан Петков. Ръкопис № НБКМ 113)*. Първо фототипно издание на оригинала, научни изследвания, превод (2018); *Синергетичен подход към най-старите библейски текстове и техните преводи (Тора, Септуагинта и Вулгата)* (2020), *Функции на старобългарското местоимение тѣ в глаголна група и съответствията му в староанглийски* (2022).

ДИМИТРОВА, Десислава – доктор. Асистент в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ – Филологически факултет, Катедра по български език. Провежда семинарни занятия по морфология на съвременния български език и по езикова култура. Научните ѝ интереси са в областта на общото и индоевропейското езиковедие и морфологията на съвременния български език. Автор е на следните публикации: *Грамматични и функционално-семантични еквиваленти на българските глаголни видове в новогръцкия език* (2019); *Към въпроса за маркирания член на категорията вид на глагола в новогръцкия език* (2019); *Ядрени и/или периферийни средства за изразяване на презумптивна семантика в българския и в новогръцкия език* (2019) и др.

ЗЛАТЕВА, Жанета – главен асистент. Филолог в Секцията за съвременен български език към Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Научните ѝ интереси са в областта на историята на новобългарския книжовен език, езиковата култура, сравнителната граматика на славянските езици.

КОЕВА, Светла – доктор. Професор в Секцията по компютърна лингвистика към Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Чете лекции по синтаксис на българския език в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, както и лекционните курсове *Увод в компютърната лингвистика* и *Съвременни лингвистични теории* в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Автор е на 5 книги и над 200 студии и статии, свързани с формалното описание на българския език на морфологично и синтактично равнище. Ръководител е на множество международни научни проекти, свързани с компютърната обработка на естествените езици.

КОЛЕВА-КОСТОВА, Красилина – учител в ОУ „Тодор Каблешков“ в гр. Пловдив, докторант в Катедрата по български език в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Основните ѝ научни интереси са в областта на синтаксиса на съвременния български език. Публикация: *Грамматическият формализъм и статистическият анализ в помощ на синтактичната теория и на синтактичната практика* (2017).

КРЪСТЕВА, Християна – доктор, преподавател по предметите „Практически английски език“ и „Английски език за химици“ в Химически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и хоноруван преподавател по предмета „Български език за чужденци“ в Медицинския университет – Пловдив. Основните ѝ научни интереси са в областта на интонацията и прозодията на естествения език, машинната обработка на естествения език; дезинформацията. По-важни публикации: *Словоред на въпросителните думи ли, дали, нали, нима в българското изречение. Решени и нерешени въпроси* (2017); *За словоредните проблеми на въпросителните изречения с к-думи в българския език* (2017); *По някои проблеми на въпросителните изречения с к-думи в българския език* (2019); *За словоредните и интонационни особености на българските въпросителни изречения с к-думи* (2020).

КУЦАРОВ, Константин – доктор на филологическите науки. Доцент в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ от 1994 г. В същото учебно заведение завършва магистърска степен по „Българска филология“, докторант е и защитава докторска степен по филология (СБЕ – морфология). От 2012 г. е доцент, а от 2020 г. е доктор на филологическите науки. През същата година е избран за декан на Филологическия факултет на Пловдивския университет. Научните търсения на К. Куцаров най-често са фокусирани към теоретичната граматика, в частност – към морфологията на съвременния български език, частите на речта, морфологичните категории, причастната система, общото езикознание. Основните му монографични трудове са: *Следходността в българския език* (2010), *Българското причастие* (2012), *Българските лексемни класове и учението за частите на речта* (2022).

ЛАСКОВА, Ласка – доктор. Главен асистент в Катедрата по български език във Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. В периода 2012–2017 е лектор в Болонския университет (Италия), председател е на Асоциацията на лекторите по български език, литература и култура. Интересите ѝ са в областта на корпусната лингвистика, морфосинтаксиса и формалната семантика.

МАРОВСКА, Вера – доктор на филологическите науки. Професор в Катедрата по български език на Филологическия факултет в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Научните ѝ интереси са в областта на морфологията и стилистиката на съвременния български език; историята и

граматическата съпоставка на славянските езици; езиковите единици от семиотично гледище. Сред приносните ѝ изследвания са монографиите: *Стилистика на съвременния български език* (1998; 2-ро 2007); *Новобългарският перфект* (2005); *Референция и рефериране в света на езика* (2013).

ОСЕНОВА, Петя – доктор. Професор в Катедрата по български език във Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Преподава съвременен български език (морфология и синтаксис). Интересите ѝ са в областта на формалната лингвистика, езиковите технологии и ресурси, компютърната лингвистика, електронното обучение, машинния превод. Специализирала е в областта на компютърната лингвистика като постдокторант в Тюбингенския университет, Германия (2003), Университета в Грьонинген, Холандия (2004) и като Фулбрайт-ов стипендиант в Станфордския университет в САЩ (2010). Дългогодишен организатор на българската част на ежегодното международно състезание по отговаряне на въпроси (CLEF), рецензент на основни конференции и форуми по езикови технологии, като ACL (Association of Computational Linguistics), LREC (Language Resources and Evaluation), TLT (Treebanks and Linguistic Theories), RANLP (Recent Advances in NLP) и др. Автор е на *A Treebank-Driven Approach to Semantic Lexicons Creation*, в съавторство с Кирил Симов (2004), *Формална граматика на българския език* (2007, в съавторство с К. Симов), *Именните фрази в българския език (с оглед на Опорната фразова граматика)* (2008) и на над 80 научни публикации.

ПЕТРОВА, Галина – доктор. Доцент в катедра „Български език и литература“ на Факултета по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас. Основните ѝ научни интереси са в областта на синтаксиса, синтактичната семантика, езиковата типология и фразеологията. Автор е на редица научни статии, няколко помагала, една студия – „Присубстантивна употреба на *да-* и *че-*изречения в българския език“ (2019), както и на две монографии – „Семантични роли на кратките дателни местоимения (2006) и „Функции на клитиките *се* и *си* в съвременния български език“ (2008).

ПЕТРОВА, Красимира – доктор. Доцент в Катедрата по руски език, Факултет по славянски филологии, Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Работи в областта на съвременния руски език (морфология, семантика), съпоставителното езикознание, психолингвистиката, когнитивната лингвистика. Автор е на монографията *Сопоставителное исследование междометий в русском и болгарском языках* (2016); научен съставител и редактор на сборниците *Litora psycholinguistica (психолингвистични брегове)*. Юбилеен сборник в чест на Пенка Илиева-Балтова (с А. Предоева) (2002); *Динамика языковых процессов: история и современность. К 75-летию со дня рождения профессора Пенки Филковой* (с А. Градинарова, С. Георгиева) (2004); *Психолингвистични изследвания. Сбор-*

ник в чест на проф. д-р *Татяна Слама-Казаку* (с П. Илиева-Балтова) (2007) и др. Научен редактор на И. А. Мелчук. Курс по обща морфология. Том I. Увод. Част първа: Дума. Превод от руски език: Блажо Блажев (2013); И. А. Мелчук. Курс по обща морфология. Том II. Част втора: Морфологични значения. Превод от руски език: Блажо Блажев (2015).

ПОПОВА, Велка – доктор. Професор в Катедрата по български език на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Води курсове по езикознание, психолингвистика, съвременен български език, езикова типология, детска лингвистика и др. Научните ѝ интереси са в областта на когнитивната лингвистика, психолингвистиката, приложната лингвистика, корпусната лингвистика, медиалингвистиката и др. Авторка е на книгите *Психолингвистика на развитието* (2000), *Ранната граматика на детския език* (2006), *Ранна онтогенеза на събитийната модалност* (2017) и *Подходи в изследването на детската реч* (2017).

САШЕВА, Верка – доктор. Доцент в Катедрата по съвременен български език във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Научните ѝ интереси са в областта на морфологията, функционалната граматика и прагматиката. Съавтор е на *Българска морфология. Задачи и текстове за упражнения* (2014). Автор е на монографията *Полифункционалното ДА в българския език (Функционално-семантични и модални особености на независимите да-изречения в съвременния български език)* (2015). Други по-важни публикации са: *За двойновъзвратните глаголи и за двойновъзвратните конструкции в българския език* (2018), *За някои глаголи с дефективна парадигма за лице и число в българския език* (2019), *За посесивността и детерминацията в българския език* (2019), *Езикова кондензация като тенденция в медийния дискурс* (2021).

СИРУК, Олена – доктор. Главен асистент в секция „Математическа лингвистика“ към Института по математика и информатика при Българската академия на науките. Научните ѝ интереси са в областта на: компютърната лексикография, корпусната лингвистика, съпоставителното езикознание (особ. сравнителни изследвания на славянските езици), украинистиката, традиционната и компютърната диалектология, семантичните мрежи, формалното моделиране на семантични явления, базите данни и квантитативните методи в лингвистиката, разработването на системи за електронно обучение, уеб-дизайна и компютърната графика, моделирането на лингвистични информационно-търсещи системи.

СТАМЕНОВ, Васил – докторант по съвременен български език (морфология) в Катедрата по български език към Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Лингвистичните му интереси са в областта на морфологията на съвременния български език, общото езикознание, историята на българския език, сравнителното славянско езикознание. Публикувани статии: *Към въпроса за категорията „рецеп-*

тивност“ в съвременния български език (2020); *Грамматичната морфема -х/-ш- в българския език (исторически бележки)* (2021); *Грамматичното значение свидетелственост – характерна особеност на българската морфологична система* (2023) и др.

СТАМЕНОВ, Максим – доктор на филологическите науки. Професор в Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Работи в областта на общото езикознание и психолингвистиката и по-специално по проблемите, свързани с моделирането на когнитивните и емоционално-афективните компоненти на езиковата форма и значение. Автор е на монографиите *Проблеми на значението в субективната семантика* (1993) и *Съдбата на турцизмите в българския език и в българската култура* (2011); съавтор е в колективните трудове *Прагматика на текста* (1996), *Език и съзнание* (1998), *Език и манталитет* (2004) и *Език и идиолект* (2006); научен съставител и редактор е на колективните сборници *Current Advances in Semantic Theory* (1992), *Fractals of Brain, Fractals of Mind* (1996), *Language Structure, Discourse and the Access to Consciousness* (1997) и *Mirror Neurons and the Evolution of Brain and Language* (2002).

СТАНЧЕВА, Руска – доктор. Професор в Секцията за съвременен български език към Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Научни интереси: история и теория на книжовните езици, езикова политика, граматика. Ръководител на проектите: „Нормативна граматика (2016–2019)“ и „Изследване на обществените нагласи и ценностните ориентации към съвременния български книжовен език като фактор при кодификацията на нормите му (2016–2018)“. Публикации: *За двувидовите глаголи в българския език* (2003); *За модерното езиково законодателство (предпоставки, развитие, перспективи)* (2004); *Кодификацията в контекста на езиковите нагласи* (2021); *Кодификаторската практика на първите български научни граматики* (2021) и др. Съавтор е в *Правопис и пунктуация на българския език. Основни правила* (2011); *Обратния речник на българския език* (2011); *Официалния правописен речник на българския език* (2012); *Официалния правописен речник на българския език. Глаголи* (2016).

ТОМОВ, Милен – доктор. Доцент в Секцията за съвременен български език към Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. Научните му интереси са в областта на съвременния български език, теорията на книжовните езици, езиковата култура, теорията и историята на правописа и историята на българското езикознание. По-важни публикации: *Правописната теория в списание „Български преглед“* (2008); *Принципи за езиково планиране на първата българска правописна комисия (1893 г.)* (2011); *Теорията на езиковата култура в научно-историческа и методологична перспектива* (2013). Съавтор е в *Правопис и пунктуация на българския език. Основни правила* (2011); *Обратния реч-*

ник на българския език (2011); *Официалния правописен речник на българския език* (2012); *Официалния правописен речник на българския език. Глаголи* (2016).

ЧАКЪРОВА, Красимира – доктор. Доцент в катедра „Български език“ на Филологическия факултет в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Води лекции и семинарни занятия по различни лингвистични дисциплини (морфология, стилистика, аспектология, функционална граматика, език и стил на бизнес комуникацията, език на медиите, увод в редактирането). Основните ѝ научни интереси са в областта на морфологията и стилистиката на съвременния български език, сравнителната граматика на славянските езици, съпоставителната аспектология и преподаването на български език като чужд. Има над 100 научни публикации в България и чужбина; участва в редица национални и международни проекти. Автор е на четири книги: *Феноменът стилистична грешка* (в съавт. с П. Костова) (1999); *Помагало по българска морфология* (2000); *Аспектуалност и количество* (2003), за която е наградена с Грамота за високи научни постижения през 2003 г., присъдена от Съюза на учените в България; *Императивът в съвременния български език* (2009). Редактор и съставител е на юбилейни научни сборници; сборници с изследвания на докторанти и студенти; монографии; тематични вестници.

ЧАКЪРОВА, Юлияна – доктор. Доцент в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и ръководител на Катедрата по руска филология. Отговорен редактор на Научните трудове на ПУ – Филология. Чете лекции по когнитивна лингвистика, лингвоконцептология, съпоставителна морфология, теория и методология на превода, морфология на съвременния руски език. Сферата на научните ѝ интереси включва когнитивна лингвистика и лингвоконцептология, лингвокултурология, морфология, съпоставителна лингвистика, лингвистика на текста, теория и практика на превода. Автор е на следните монографии: *Местоимения и анафора в българском и руском текстах* (2010); *Ракурси на когнитивната лингвистика* (2016). Други публикации: *Тоска у Ф. М. Достоевски: Концептуално-метафорично моделиране* (2020); *Рефлексии по поводу новой концепции Еврокомиссии о переводческих компетенциях* (2020); *Language students and graduates on the way to successful careers* (2019).